

Lärande, förståelse och minne

Blodkärlsrelaterad demens är den näst vanligaste demenssjukdomen. Den kallas också vaskulär demens eller blodkärlsdemens. Många som har en demenssjukdom har en blandning av blodkärlsrelaterad demens och Alzheimers sjukdom.

Den här texten beskriver kort symptomen vid blodkärlsrelaterad demens och vad som händer i kroppen. I texten [Demenssjukdomar](#) kan du läsa mer om behandling, stöd och hur det är att leva med en demenssjukdom.

Vilka besvär som blir tydligast vid blodkärlsrelaterad demens beror på vilken del av hjärnan som är skadad. Det är vanligt att få några av dessa besvär:

- *Du får problem med minnet.*
- *Det blir svårare att hitta.*
- *Det blir svårare att tolka sinnesintryck och svårare att tänka.*
- *Du kan få svårt med språket, som att hitta och uttala ord. Ofta blir du därför allt tystare.*
- *Det går långsammare att röra sig. Det tar längre tid att göra olika rörelser och utföra det du har tänkt att göra, som till exempel skriva något eller svara på en fråga.*
- *Omdömet påverkas och det blir svårare att koncentrera sig.*
- *Du kan känna dig nedstämd eller irriterad.*
- *Du kan få svårigheter att gå och problem med balansen.*

Besvären kan komma snabbt. Sedan utvecklas ofta sjukdomen i perioder. Tillståndet kan vara stabilt under ett halvår till ett år och sedan snabbt försämrats.

Sjukdomen påverkar olika personer på olika sätt. En del kan ha sjukdomen utan att bli sämre under flera år, medan andra snabbt blir sjukare under några år.

Kontakta [en vårdcentral](#) om du eller en närstående har symptom som kan bero på en demenssjukdom. Många mottagningar kan du kontakta genom att [logga in](#).

Det är bra att söka hjälp tidigt.

Ring telefonnummer 1177 om du vill ha [sjukvårdsrådgivning](#) eller hjälp med att bedöma symptom.

Hjärnan består av olika delar som har olika uppgifter. Vilka besvär du får beror på vilken del av hjärnan som har påverkats.

Alla demenssjukdomar beror på att delar av hjärnan har blivit påverkade och skadade. Hjärnan skadas på olika sätt vid de olika demenssjukdomarna. Vilka besvär du får beror på vilka delar av hjärnan som är skadade.

Blodkärlsrelaterad demens orsakas av att nervcellerna i hjärnan inte får tillräckligt med näring och syre.

Särskilt känsliga för brist på syre och näring är de mellersta delarna av tinningloben. De delarna styr bland annat minnet. Det behövs bara små försämringar av blodflödet för att nervceller ska förstöras. Skador i tinningloberna leder oftast till att du får sämre minne.

Du kan få andra besvär om andra delar av hjärnan får brist på näring och syre. Din personlighet påverkas om pannloberna skadas. Skador i hjässloberna påverkar din förmåga att analysera, tolka och förstå omvärlden. Ibland kan syrebristen i hjärnan också leda till att du får svårt att röra dig och svårt att prata.

Det kan finnas flera orsaker till att blodflödet till hjärnan blir sämre. Blodkärlen i hjärnan kan ha blivit tränga på grund av att fett, blodproppar och bindväv har lagrats på den inre kärnväggen. De tränga kärlen hindrar blodet att cirkulera bra. Eftersom blodet transporterar syret kan det göra att hjärnan får brist på syre.

En annan anledning till att hjärnan får för lite syre är blodproppar eller blödningar i hjärnan, det som kallas för stroke. Att ha högt blodtryck kan också göra att du får blodkärlsrelaterad demens.

Det finns ärftliga former av blodkärlsrelaterad demens, men oftast har sjukdomen ingen tydlig ärftlig koppling.

För att alla ska få en jämlik vård finns det nationella riktlinjer för vissa sjukdomar. Där kan du bland annat läsa om vilka undersökningar och behandlingar som kan passa bra vid sjukdomen.

Riktlinjerna innehåller rekommendationer. Vårdspersonalen måste ändå bedöma vad som passar varje enskild patients behov och önskemål.

Det är Socialstyrelsen som tar fram de nationella riktlinjerna. Riktlinjerna är skrivna för chefer och andra beslutsfattare, men det finns också versioner som är skrivna direkt till patienter. Där kan du läsa vad som gäller för just din sjukdom.

Här kan du läsa patientversionen av de nationella riktlinjerna för demenssjukdom.

Senast uppdaterad:

2023-05-25

Redaktör:

Klara Johansson, 1177.se, nationella redaktionen

Granskare:

Lars Olof Wahlund, läkare, professor i geriatrik, Karolinska Institutet, Stockholm
Illustratör:
Kari Toverud, certifierad medicinsk illustratör

Demens innebär att du på olika sätt får svårt att minnas och att tolka din omgivning. Det går inte att bli frisk från en demenssjukdom, men det finns mycket stöd att få.

Vid en demensutredning undersöks du på olika sätt för att ta reda på om du har en demenssjukdom, eller om dina besvär beror på något annat. Om du har en demenssjukdom undersöker läkaren också vilken sorts demenssjukdom du har.

Som närstående till en person med demens har du en viktig roll, men du måste också ta hand om dig själv för att orka. Livet blir annorlunda och du har rätt till eget stöd.

På 1177.se får du råd om hälsa och information om sjukdomar och vilka mottagningar du kan kontakta. Logga in för att läsa din journal och göra dina vårdärenden. Ring telefonnummer 1177 för sjukvårdsrådgivning dygnet runt. 1177 ger dig råd när du vill må bättre.

Behandling av personuppgifter

Hantering av kakor

Inställningar för kakor

1177 – en tjänst från Inera.